

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2016, poz. 887), ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. P.. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 29.571,41 zł. Ustalony w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z faktycznego okresu ubezpieczenia, tj. lat 1989 - 1998, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 63,06 %. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w liczbie: 6 lat, 2 miesiące i 24 dni i nieskładkowe w liczbie 3 miesiące i 13 dni. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla ubezpieczonego wyniósł 26,74%. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresu od 15 XI 1991 r. do 28 II 1994 r. z uwagi na brak informacji o okresach nieskładkowych (decyzja k. 34 akt kapitałowych ZUS).

Wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji podnosząc, iż nie zgadza się z odmową zaliczenia do kapitału początkowego okresu zatrudnienia w (...) w Ł. od 15 XI 1991 roku do 28 II 1994 roku (odwołanie k.3).

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji (odpowiedź na odwołanie k.4-5).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. P. urodził się (...) (okoliczność bezsporna).

Decyzją z dnia 6 marca 2018 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy i określił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w kwocie 13.413,62 zł. Kapitał początkowy ustalono przyjmując podstawę jego wymiaru w kwocie 753.90,77 zł, przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest okresu od 1 I 1989 r. do 31 XII 1998 r., w wysokości 61,75%. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w liczbie 2 lata, 1 miesiąc i 21 dni oraz nieskładkowe w liczbie 15 dni. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 XII 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla ubezpieczonego wyniósł 14,93% (decyzja k. 15-16 akt ZUS).

W dniu 14 marca 2018 roku wnioskodawca złożył dodatkowe dokumenty w celu ponownego przeliczenia wysokości kapitału początkowego (wniosek k.18 akt ZUS).

W okresie od 10 października 1990 roku do 28 lutego 1994 roku wnioskodawca zatrudniony był w Zakładach (...) w Ł. na stanowisku elektryka samochodowego - wózków akumulatorowych, w pełnym wymiarze czasu pracy (świadcstwo pracy k. 21 akt ZUS).

Zakład pracy wystawił wnioskodawcy zaświadczenie Rp-7, w którym poświadczył, iż wnioskodawca otrzymał następujące wynagrodzenia:

- w 1990 roku – 2.072.000,- zł;
- w 1991 roku – 12.362.268,- zł;
- w 1992 roku – 30.171.265,- zł;
- w 1993 roku – 22.797.100,- zł;
- w 1994 roku – 3.923.100,- zł (Rp-7 k.22 akt ZUS).

W okresie zatrudnienia wnioskodawca przebywał na zwolnieniach lekarskich (okoliczność niesporna).

Z kart wynika, iż wnioskodawca był nieobecny w pracy z powodu choroby lub urlopu bezpłatnego w następujących okresach:

-2- 6 III 1992 roku;

- 3-7 VIII 1992 roku (urlop bezpłatny);

- 10-22 VIII 1992 roku;

- 21-23 XII 1992 roku;

- 28 – 31 XII 1992 roku;

- 8 – 30 VI 1993 roku;

- 1 VII – 10 X 1993 roku;

- 8 XII 1993 roku – 10 I 1994 roku;

14 – 28 II 1994 roku (karty ewidencji czasu pracy, akta osobowe k.17, zestawienie k.41).

Przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia w (...) od 10 X 1990 roku do 14 XI 1994 roku, w tym ww okresów nieskładkowych w tym urlopu bezpłatnego od 24 – 31 VII 1991 roku wnioskodawca udokumentował 7 lat, 11 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 10 miesięcy okresów nieskładkowych, a także wynagrodzeń z tego okresu wykazanych w dokumencie Rp-7, wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy wynosi 36.058,77 zł (okoliczność bezsporna, wyliczenie hipotetyczne ZUS k.41).

Przy ustalaniu stanu faktycznego sąd oparł się na załączonych do akt osobowych kartach ewidencji czasu pracy wnioskodawcy, przyjmując iż nie ma przeszkód aby w oparciu o te oryginalne dokumenty ustalić okresy nieobecności wnioskodawcy w pracy. Podkreślić należy, iż te źródłowe dokumenty służyły właśnie ustaleniu okresów pracy, nieobecności w pracy z rozróżnieniem przyczyn tej nieobecności. Załączone do akt karty ewidencji czasu pracy są należycie wypełnione, a zatem umożliwiają ustalenie w jakich dniach odwołujący był nieobecny w pracy oraz z jakich przyczyn. Ustalenia te pozwoliły w związku z tym na zaliczenie całego okresu zatrudnienia w (...) do obliczenia wysokości kapitału początkowego, zwłaszcza, że organ rentowy odmawiał zaliczenia tego okresu tylko z uwagi na brak wskazania w dokumentacji, które okresy należy uznać za okresy nieskładkowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 53 z późn. zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Na mocy art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,

2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,

3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego, w myśl ust.3 art.174 ww. ustawy, ustala się na zasadach określonych w art. 5, 16, 17 ust.1 i 3 oraz art.18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 roku.

Stosownie zaś do treści art.174 ust.3b jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Zgodnie z treścią Z treści § 22 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku poz. 237, nr 1412) wynika, że jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Dodatkowo judykatura stoi na stanowisku, że w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2006 roku, I UK 115/06).

W niniejszej sprawie organ rentowy odmówił zaliczenia okresu pracy w (...), a co za tym idzie także wynagrodzeń uzyskanych przez wnioskodawcę, tylko dlatego, iż pracodawca nie wskazał w świadectwie pracy ani w inny sposób nie potwierdził okresów nieskładkowych odwołującego. W ocenie sądu, taki brak, nie może skutkować odmową zaliczenia niespornego okresu zatrudnienia. Co do zasady, skoro pracodawca nie podał okresów nieskładkowych to należałoby przyjąć, iż ich nie było i zaliczyć cały okres jako składkowy.

W niniejszej sprawie nie było jednak takiej konieczności bowiem dokumentacja źródłowa pozwoliła ustalić, zdaniem sądu, bez jakichkolwiek wątpliwości, w jakich okresach odwołujący był nieobecny w pracy z powodu zwolnień lekarskich czy urlopów bezpłatnych. Po dokonaniu tych ustaleń, na zlecenie sądu, organ rentowy sporządził hipotetyczne wyliczenie wysokości kapitału początkowego wnioskodawcy, którego to wyliczenia odwołujący nie kwestionował.

Wobec powyższego Sąd, na podstawie art.477 ¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję zaliczając dodatkowe okresy składkowe i nieskładkowe wnioskodawcy do obliczenia wysokości kapitału początkowego i orzekł jak sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z aktami rentowymi – pocztą.

13 I 2022 roku.